

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Borgiae Tertij Societatis Iesv Generalis

Ribadeneyra, Pedro de

Mogvntiae, 1603

IV. Præparatio ad sacram Eucharistiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45256

quam tabulae in naufragio credere,
neque dubitare futurum, ut ei inni-
xi, periculoso misera huius vite pe-
lago traiecto, in caelestem tandem a-
liquando portum Dei misericordiae
perueniamus. Amen.

TRACTATUS QUARTUS.

DE
PRÆPARATIONE
AD SACRAM EV-
CHARISTIAM.

Confessio beneficio-
rum DEI.

DOMINE DEVS omni-
potens, creator omnium,
omnia obediunt tibi & &
sibi praefixum ordinem seruant:
Es solus

soli homines, in quibus ego miseri-
 mus sum, à tua voluntate recedimus.
 Id quod non solum à me peccatum
 esse, sed alios etiam volui mea esse
 voluntati obsequentes, nec homines
 modo ad imaginem tuam factos, sed
 etiam elementa volui mihi inserui-
 re: adeoque, si secus accidisset quam
 volebam, egre tuli, vti si cuncta ipse
 creassem. Cui quanto fuisset equius
 si omnia restitissent, atque in meam
 cuncta mortem conspirassent, qui
 tua ipse fuisset mandata transgres-
 sus! Sed misericordia tua factum est,
 vt nec in me illa iniurias tuas vlti-
 sint, nec de me ministri iustitiae tuae,
 meique hostes demones poenas sum-
 pserint. Dissimulasti hactenus, Do-
 mine DEVS meas mihiq; peniten-
 tiae tempus bonitate tua immensa
 concessisti, quo possem videlicet ceci-
 tatem meam agnoscere, atque ali-
 ter quam antea vitam instituire:

eaque

eaque causa multis me mirandisque
 modis, nunc concionibus, nunc le-
 ctionibus, alias vero in spitationi-
 bus saepe admonuisti: quæ tamen
 omnia cum facile obliuioni trade-
 rem, nullas in me firmas radices
 iaciebant. Sed cum medicina tua
 omnia vulnera mea (quamquam
 maxima) longe superaret, addidi-
 sti etiam, DEVS meus, vt mihi
 te omnia visibilia prædicarent. Vi-
 debam morientes homines: cumque
 ne uini viderem mortem parcere,
 sed vitam nostram aliquo tan-
 dem fine concludi, mouebat me
 quidem res hæc, finemque vitæ con-
 templanti lux quædam affulgebat:
 sed, heu, facile inde mens auoca-
 ta, in solitas facile, tenebras reci-
 debat: nec me (quæ tua clementia
 semper fuit) vnquam, quanquã id
 saepe meritũ, deseruisti, quin etiã alia
 subinde, atq; alia remedia adhibebas.

Cumq; satis tanto malo non essent
 visibilia hæc, tu ipse, Domine, pro-
 pius accessisti, dormientem excita-
 sti, & ad cor meum dulciter allocu-
 tus, ita inuitasti, quasi te nunquam
 ego offendissem. Quod si ego benefi-
 cium, vt par erat, agnouissem, vel id
 vnum me semper in officio continu-
 isset; sed, heu, offendi te sæpius, sæ-
 piusque necesse fuit subinde caden-
 tem à te leuari. Quodque dolendū
 mihi magis, magisque est, cum mihi
 tam sæpe explorata benignitas tua
 humiliare maxime debuisset, diui-
 naque consolatio tua ad id valeret,
 vt affectiones meas facilius mortifi-
 carem: tantis abusus beneficijs, hu-
 militatisque, & mortificationis pro-
 priae oblitus, tuis etiam donis effere-
 bar, alijsque eorum me causa præ-
 ferebam, quæ me magis, magisque
 humilem reddere debuerant. Neque
 id tibi satis fuit, Domine DEVS
 meus,

meus, cur me desereres, quod in rem
 meam à te facta, in proprium ego
 damnum cuncta conuertebam: sed
 adiecisti plura, maiorique mecum
 misericordia vsus, consolationem
 tuam, quæ mihi superbia causa erat,
 subtraxisti: vt vel sic agnoscerem
 tuum esse donum, quod nisi te dante
 habere non possem, nec te auferente,
 aliquamdiu etiam retinere. Et (quod
 mihi reliquis maius videtur) me ita
 rursum consolari dignatus es, quasi
 ego, vt me consolatione priuares, nõ
 meruisssem. Quid retribuam tibi,
 ô Domine, pro omnibus quæ
 retribuisti mihi? Sufficere hæc qui-
 dem mihi debuerant, vt tuas laudes ^{Ps. l. 319.}
 nunquam intermitterem, sed mea
 me rursum iniquitas in aliud malũ
 coniecit: cum enim frequenter ex-
 perirer consolationes tuas, his, tan-
 quam mihi deberentur vtĩ cœpi: cũ-
 que noua semper beneficia esse agno-

scere debuissim, atq; in singulis consolationibus, charitatem tuā, & misericordiā renouatis laudibus confiteri, cum tu beneficia renouares, nouam ego ingratitude[m] pro gratia referebam. Vfus es etiam hic, Domine, misericordia tua, lumenque quo malū istud agnoscerem, & agnito morbo remedium quærerem, concessisti: quo etiam viderem, quoties ipse mihi impedimento fuisset, tuisque vocationibus restituissem; tu vero meam quāta cum charitate semper salutem quaesisses. Intelligo id iam Domine, me mihi damnationis causam esse, atq; id agere vt pereā, te vero id velle atq; id quærere, vt saluus sim. Quod cum ita sit, cur sim tā cecus, tam vero mihi inimicus, vt à me non quam longissime abeam, teq; vnū sequar, quando ego mihi mortis, tu mihi vite causa es? iustumq; est, vt cum desero voluntatem tuā, me-

amque

amque facio, me creatura tua eo vsq;
 persequatur, dū perimant. Nā si tibi
 obediens sum, omnia mihi scio esse
 dulcia futura, quando omnia serui-
 unt tibi, cui velim ego ad mortem
 vsq; obedire. O immensa bonitas, &
 vnicum peccatorum refugiū, misere-
 at te miseri huius, quē proprio san-
 guine redemisti. Scis, Domine, quam
 infirmus sim, vt que satis non fuerit
 vocasse te, & propria manu cor meū
 retigisse, sed esse necesse, vt nunquā
 inspirare intermittas, meq; semper
 mouere, vt faciam voluntatem tuā: Ps. 140.
 alioqui si taceas, ero similis descē-
 dentibus in lacum; & simulac
 deserueris, me ipse perdā. Fac Domi-
 ne, agnoscam, quid tibi debeā cū san-
 cta inspiras, quantaq; debeā diligen-
 tia exequi quod iubes: in eo .n. fre-
 quēter pecco, quod tuas inspirationes
 negligo, vel eis remisse admodū obtē-
 pero. Agnosca, inquā. Domine quan-

Ec 4 tamia

ta misericordia sit quod iubes, quantoq; amore iubes. Agnoscam etiam quam tuis praeceptis obediētiā, & diligentiam debeam: etiam si terrenorum Regum praeceptis tanta cum diligentia obeditur, tantoq; honori ducitur eorum iussis parere; quanta par est & obedientia, & sollicitudine tua iussa capefcere, qui es tu Rex

Deut. 20. Regum, & Dominus dominātium! Agnoscam te, cum inspiras, qui sis, & ego, cui loqueris, qui sim: agnoscam, inquam, te, qui iubes, creatorem esse, me verò, cui iubes, pulverem esse, & cinerem; finem autem praecepti nominis tui sanctificationem, cui gloria omnis, & honor debetur. Intelligam etiam premium, quod ijs qui humiliter, & diligenter tua mandata fuerint executi, in caelis preparasti. Video quidem, o caelestis Pater, indignum me esse qui exaudiar: sed si respicis Filium tuum
vni-

vnigenitum, per quem id peto, si eius
merita, & quod pro me soluit san-
guinis pretiū attendas, exaudies o-
rationē meam: cum presertim ille
nobis ita promiserit iam iam mori-
turus, quidquid in nomine eius à
te peteremus, nos esse consecuturos.
Aequum est itaque Domine, vt fiat
quod ille promisit: cum presertim,
nisi ita fiat, nos, vt debemus, volun-
tatem tuam facere non possimus.

Ioan. 16.

PRÆPARATIO AD SA-
cram Eucharistiam.

QVIBVS diuina misericordia
concessum est, vt sacrosanctū
Sacramentum frequentent, hos tri-
bus ante diebus habitationem tanto
hospiti preparare non pigeat. Et pri-
mo quidē die supplicandū erit eterno
Patri, vt per eā charitatē qua sic dile-
xit mundū, vt Filium suū vnigenitū
daret, sic etiā mouit Patrū sanctorū,
Patriarcharum, & Prophetarū cor-

Ee 5 da,

da, vt Filij sui charissimi aduentum magnis precibus flagitarent: quippe diuino lumine illustrati, intelligerent in illo vno suam esse salutem positam, perque horum etiam merita, lacrymas, & desideria, nostra dignetur ad hoc sacrosanctū sacramentum corda præparare, quando veritatis ore dictum est: Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum: atque ad id, vtendum erit sequenti oratione, tempore matutino.

Ioan. 6.

Oratio.

Excita, Domine, corda nostra ad præparandas Vnigeniti tui vias, vt per eius aduentum purificatis tibi mentibus serui e mereamur. Qui tecum viuunt, &c.

Excitatorium.

Esa. 16.

Emitte agnum, Domine, dominatorem terræ, de petra deserti

ferti ad montē filię Sion. petet autē, cum hac dicit, à Domino augeri sibi sancta desideria, eamque mensis munditiem concedi, qua Filij DEI templum fieri possit.

Alud Excitatorium.

Quis poterit cogitare diem aduentus eius, & quis stabit ad videndum eum?

Vesperis verò ad Angelorum Reginam eundum erit, eique flexis genibus supplicandum, nobis preparationis gratiam impetret: offerenda autem ei nouem Angelica salutationes.

Prima quidem, commemorando eius desiderium, quo tanquam peccatorum mater Domini aduentum, adeoque humani generis remedium tantopere expectauit: simul etiam supplicando, vt ipsius meritis & Dei, & salutis animarum feruentia desideria consequamur.

Se.

Secunda verò, illam ipsius præparationem commemorando, quã habuit semper ad diuinam gratiam; simulq; supplicando, vt nobis à DEO dignam ad Sacramentum hoc præparationem impetret.

Tertiam verò offeremus cum humilitatis eius memoria, qua DEI Filium in incarnatione suscepit: atque vt itidem nos eum humiliter recipiamus supplicabimus.

Quartam autem, in eius amoris memoriam, quo sine dolore natum complexa est, supplicantes vt eum nos itidem charitate amplectamur.

Quinta erit in doloris memoriã, qua de cruce depositum suscepit in gremio: petemus verò, vt cum passionis CHRISTI sensu eum recipiamus.

Sexta verò, in eius fidei memoriã, qua eum, quem resurrecturum sperabat, in sepulchro posuit petemus
verò,

DE EUCHARISTIA. 685

vero, vt cum incremento fidei Christum suscipiamus.

Septimam offeremus, supplicantes vt per preparationē quā ad Spiritus sancti aduentum pro se, & Ecclesia tota fecit, nobis à Deo gratis incrementum obtineat, quo digne CHRISTVM suscipere valeamus.

Octauam autem, vt per deuotionem, qua CHRISTVM ipsa in Sacramento suscipiebat, nos etiam deuote suscipiamus.

Denique nonam cum offeremus, supplicabimus, vt per gaudium & letitiam, qua à Filio in die Assumptionis recepta est in caelum, nos item CHRISTVM cum spirituali gaudio recipiamus.

Dies secundus.

Secundo die supplicandum Christo, vt qua charitate dignatus est in mundum venire, eumque morte a-

ter-

terna eripere, nos suo aduentu viuificet: quando ipse dixit, nos, nisi eius carnem manducemus, vitam habere non posse.

Oratio matutina.

Excita quæsumus, Domine potentiam tuam, & veni: vt ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis te mereamur protegente eripi, & te liberante saluari. Qui viuis, &c.

Toto hoc die in eo ponenda est opera, vt CHRISTI sanguine conscientia nostra mundetur: eaque causa meditando erunt septem sanguinis CHRISTI effusiones, videndumque quid nobis ornamenti desit, atque id omne à CHRISTO petendum, quem sumus ipsi hospicio suscepturi: supplicandumque ei, vt suis diuitiis, diuinoque cordis sui thesauro paupertati nostre subueniat. Inde enim expectandum cuique est,

DE EUCHARISTIA. 687

est, quod ad ornandum domum nostram fuerit opportunum. Petemus vero id his verbis, quae excitatorij loco esse potuerunt.

Excitatorium.

O Rex gentium, & desideratus earum, lapisq; angularis, qui facis vtraque vnum, veni, salua hominē, quē de limo formasti.

*Esai. 28.
Gen. 28*

Aliud Excitatorium.

E sursum Agnus mittitur,
Laxare gratis debitum,
Omnes pro indulgentia
Vocem demus cū lachrymis.
Vesperī adeunda erit mater DEI,
cuius nobis manibus hic panis datus
est: orandumq; vt quando hoc sacrū
conuiuium in crucis mensa appa-
ratum est, per eos quos sensit ad crucem
dolores, nobis hanc à DEO gratiam
impetret, vt Filij sui passionis parti-
ceps simus.

Officemus vero ipsi quinq; oratio-
nes

nes

688 TRACTAT. QUARTVS.

nes Dominicas, totidemque salutaciones Angelicas, supplicantes, efficiat suis precibus apud Deum, vt Christi quinque vulnera in cordibus nostris imprimantur.

Dies tertius.

Die tertio supplicandum Spiritui sancto, vt qua charitate Apostolorum corda & ad se recipiendum preparauit, & adueniens die Pentecostes repleuit, nostra corda inflammet, atq; ita preparet, vt eum toto corde, totisque viribus amemus, qui se nobis ex tanta dedit charitate. Id vero hisce verbis petendum.

Oratio matutina.

Mentes nostras, quæsumus Domine, Paracletus, qui à te procedit, illuminet, & inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem. Qui tecum uiuit, &c.

Hoc die conandum est, vt eo sint
fer-

DE EUCHARISTIA. 689

feruentiora desideria, vehementio-
resque affectus, quo propior est sole-
mnitatis dies: eorumque more, qui o-
stia claudunt, quo possint domum
commodius ornare, claudendi erunt
sensus, & animæ potentie ad inte-
riora reuocanda: vocandus autem
hospes saepe his verbis.

Excitatorium.

Veni creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia
Quæ tu creasti pectora.

Aliud Excitatorium.

Hierusalem surge, & sta in ex-
celso, & vide iucunditatem, quæ
venit tibi à DEO tuo.

Vesperis oranda erit sponsa Spiri- Barnab.
tus Sancti, & peccatorum mater, ^{2.}
perque eam Spiritus sancti gratiam
obtestanda, qua templum sanctissi-
mæ Trinitatis facta est, nostræ ut
paupertati succurrat, cui ille suum
ita

ita aduentum promisit : Si quis diligit me, sermonem meum seruuabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansiorem apud eum faciemus.

Recitanda vero septies, Aue Maria, quod dona Spiritus sancti impetremus.

Ne vero post communionem in ingratitudinis vitium incidamus, in gratiarum actione tres item dies consumemus.

Primus dies.

Primo die agenda gratia Patri aeterno pro creationis beneficio, quod in comunione renouatum est: quos enim sua bonitate ad imaginem, & similitudinem suam creat, eadem nos in Eucharistia sacramento renouat, suamque, quae in nobis fuerat peccato deformata, imaginem reformat.

Recitabimus autem versus hos no- uem, & caelestes creaturas ad patris nostri,

D
nostri, q
modum

Ben
mini D
exaltat

Ben
Domi
no.

Ben
super c
dicite

Domi

Ben
mino,
mino.

Ben
mino,
Domi

Ben
mino,
Domi

Ben
Domi
Bene

DE EUCCHARISTIA. 691

nostri, qui in caelis est, laudes in hunc modum inuitabimus.

Dan. 3.

Benedicite omnia opera Domini Domino, laudate, & superexaltate eum in secula.

Benedicite Angeli Domini Domino, benedicite celi Domino.

Benedicite aquæ omnes quæ super cælos sunt Domino, benedicite omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite Sol, & Luna Domino, benedicite stellæ cæli Domino.

Benedicite imber, & ros Domino, benedicite omnis spiritus Domini Domino.

Benedicite ignis, & æstus Domino, benedicite frigus, & æstas Domino.

Benedicite rores & pruina Domini.

mi-

692 TRACTAT. QUARTVS,
mino, benedicite gelu, & frigus
Domino.

Benedicite glacies, & niues
Domino, benedicite noctes, &
dies Domino.

Benedicite lux, & tenebrae
Domino, benedicite fulgura, &
nubes Domino.

*Hoc, inquam, modo creaturas in-
uitabimus, vt pro nobis DEO grati-
as agant, pro illis, inquam, beneficiis
in Sacramento prestitis, quorum
nos vel verba ista Cantici admo-
nent. Fecit enim nos ex hominibus
Angelos, ex terrenis caelestes; effususq;
in nos gratia, & lachrymarum a-
quis, admiranda suae charitatis ope-
ra declarauit? illuminauit Sole iu-
stitiae, vt praesentis vitae lunam, id est,
inconstantem contemneremus: con-
uertit cordis nostri frigus in suae cha-
ritatis ardorem, nostrasque luce sua
tenebras depulit: grandinem deniq;
fulgu-*

fulgura, & nubes affectuum nostrorum
remouit. Ita versus praedicti, non tan-
tum gratiarum actiones, sed etiam
monimenta quaedam erunt benefi-
ciorum DEI in Eucharistiae sacra-
mento acceptorum: si videlicet per
singula verba, singula Dei beneficia
in Sacramento praestita recolamus.

Interdum excitanda mens erit, &
hoc subinde exercitium ita renouandum.

Excitatorium.

Benedicimus DEVM caeli, & *Tob. 12*
coram omnibus viuētibus con-
fitebimur ei, quia fecit nobis
cum misericordiam suam.

Aliud Excitatorium.

Benedic anima mea Domino, *Ps. 103*
& omnia quae intra me sunt, no-
mini sancto eius. Qui propitia-
tur omnibus iniquitatibus tuis,
& sanat omnes infirmates tuas.

Vesperis ad Regiam nostram, &
DEI Patris filiam adeundum, reci-
tata.

694 TRACTAT. QUARTVS.

Et atque ter salutatione Angelica, agenda ei gratia, de preparatione ipsius ad incarnationis mysterium, quo tanquam in medio ad nos celestis hic panis peruenit: maximum vero id est beneficium, quod quam ederimus caro, & quem bibimus sanguis ex virgine acceptus sit; quodque eius meritis, & precibus & ad CHRISTVM suscipiendum digne prepareremur, & nostra nobis à DEO peccata remittantur; quare pro omnibus Virgini agenda sunt gratia.

Dies secundus.

Diei secundi matutino tempore, CHRISTO DEI Filio, & Domino nostro, de redemptionis beneficio, cuius hoc Sacramentum monumentum est, gratia agenda: inuitandaque terra ad DEI laudem, quam sibi DEI Filius tanta benignitate factus homo coniunxit; dicendumque, Benedicat terra Dominum,

lau-

DE EUCHARISTIA. 693

laudat, & superexaltet eum in secula: ascendit enim ipse, assumpta terra nostra, in Caluarie montem, ut germinaret terra nostra, quae ex se tribulos, & spinas post Adami maledictionem producere nouit.

Benedicite montes, & colles Domino Benedicite vniuersa germinantia in terra Domino.

Benedicite fontes, id est, lachrymae, Domino, Benedicite maria, dolorum scilicet, & sanguinis flumina Domino, qui pro nobis tantis cum doloribus sanguinem fudit.

Benedicite cete, id est, maxime quique Sancti, & omnia quae mouentur in eiusmodi aquis, id est, reliqui iusti, Domino. Benedicite omnes volucres caeli Domino, id est, contemplaturi, qui in summo cordis nidificant. Benedicite omnes bestiae, & pecora, id est, peccatores, Domino, qui eorum

pec-

peccata remittit. Benedicite filij
hominū Domino, per quem facti
sunt filij Dei. Hoc, inquam, modo
agenda erunt DEO gratia, recitati
illis quinque versibus Cantici, quo-
rum iam hic fecimus mentionem.

*Excitatorium ad DEI lau-
dem.*

Benedicimus DEVM cæli, &c.
vt supra.

Aliud anima Excitatorium.

Pf. 102.

Benedic anima mea Domi-
no, & noli obliuisci omnis retribu-
tionis eius. Qui redimit de-
interitu vitam tuam, qui coro-
nat te in misericordia & misera-
tionibus.

*Vesperis adeunda Regina, & Do-
mina nostra DEI mater, recitanda
ter Ave Maria, agenda ei gratia,
quod lacte proprio, magnisque labo-
ribus panem hunc nobis ad victum
dederit, in crucis ara pro nobis tan-
quam*

quam propositionis panem, atque in altari in nostrum & remedium, & leuamen, aeterno Patri offerendum, atque in sacrario ad solitudinis nostre consolationem reponendum. De his, inquam, atque aliis nobis in Sacramento eius intercessione collatis beneficiis erunt Virgini agenda gratia.

Dies tertius.

Tertio die agenda gratia de beneficio adoptionis, & regenerationis, eiusque in sacra communione confirmationis. Est enim hic vere panis filiorum non mittendus canibus, id est, iis qui ad peccatorum vomitum reuertuntur. Est, inquam, panis, quem cum comedimus, augetur in nobis adoptionis spiritus, in quo clamamus, Abba Pater. Est Rom. 8. Psa. 102, etiam fons, in quo renouatur anima, sicut aquilæ, iuuentus sua, est, quam in baptismo accepit pul-

Ff chri-

chritudo, atque innocentia : augentur enim huius panis vigore virtutes, & fides, & dona reliqua, quæ animæ in baptisate infusa faciunt eam esse Israel.

Benedicat igitur Israel Dominum, laudet, & superexaltet eum in secula. Cumque anima se totam cum hac hostia, & sacrificio, Sacerdotum more DEO offerat, eiusque virtute ex illorum numero serui simus, quibus dicitur : Euge, *Mat. 25.* & intra in gaudium Domini tui (est autem Domini gaudium, senobis in Eucharistia sacramento tantopere communicare : sunt enim ipsius *Prov. 8.* deliciæ, esse cum filiis hominum.) Benedicite Sacerdotes Domini Domino. Benedicite serui Domini Domino. Benedicite etiã spiritus, & animæ iustorum Domino : facit enim hoc Sacramentum veros adoratores, qui

DE-

DE EUCCHARISTIA. 699

DE VM in spiritu, & vnitate ad-
rent, vnumque cum DEO sint cha-
ritatis vinculo, eorumque anima vt
sint sedes sapientia efficit. Benedi-
cite sancti, & humiles corde Do-
mino, per quem sancti sunt, quique
ad ipsos tanta cum humilitate de-
scendit. Benedicite Anania, Aza-
ria, Misael Domino, id est, tres a-
nimæ potentia, quas tanquam tres
illos pueros ab incendio liberauit sua
gratia rore: intellectum quidem ab
ignorantia, & errore; memori-
am autem ab ingratitude, &
obliuione; à tepiditate verò, & ma-
litia voluntatem. Laudate ergo, &
superexaltate eum in secula, Be-
nedicamus Patrem & Filium,
cum sancto Spiritu, laudemus,
& superexaltemus eum in secu-
la. Benedictus es Domine in fir-
mamento cæli, & laudabilis, &
gloriosus, & superexaltatus in se-
cula.

Ff 2 Ex

700 TRACTA. QVARTVS

*Excitatorium ad laudem
Benedicimus DEVM cæli, &c.
vt supra.*

Excitatorium anima.

Ps. 102. Benedicite Domino omnia
opera eius, in omni loco domi-
nationis eius.

Psa. 102. Benedic anima mea Domi-
no, qui replet in bonis desideriu
tuum, renouabitur, vt aquila.
iuuentus tua.

*Vesperis misericordie Reginam,
& Spiritus sancti sponsam adibi-
mus: eique recitata ter salutatione
Angelica, gratias agemus, quod cha-
ritate maxima, redemptionis nostre
causa, Filium Patri in cruce obtule-
rit. Quod si homines bis quorum o-
pera redempti sunt, & seruitute li-
berati, magna se intelligunt obliga-
tione deuinctos; matri huic miseri-
cordia, que pro libertate nostra car-
nem suam, suum sanguinem, amo-
rem,*

DE EUCHARISTIA. 701

rem, vitam, bonum denique omne
pro nobis dedit, quantum, quaeso, de-
bemus! aut pro his, atque aliis in nos
ab ipsa collatis beneficiis, quas possu-
mus, quaeso, grates persolvere? non
id quidem opis est nostra, sed quas
possumus tamen (nam quas debe-
mus, non possumus) & sanctissima
Trinitati, & beatissima Vir-
gini, & Sanctis omni-
bus referamus.

Amen.

Ff 3

TRA-